

Agurkmeldug starter oftest på de nederste blade.

Bliver drivhusplanterne angrebet af meldug, går det voldsomt ud over udbyttet. Ved at sørge for god ventilation, beskæring og sunde planter kan man minimere problemet.

TEKST OG FOTO: MAGNUS GAMMELGAARD, GARTNERITEKNIKER

De fleste haveejere har på et eller andet tidspunkt stiftet bekendtskab med meldugsvampe – typisk på agurke- og tomatplanterne. Svampesygdommen viser sig som grimme, kridhvide støvende pletter eller belægnings på bladene. Planterne lider, og udbytte, smag og kvalitet forringes betragteligt.

Hvor kommer svampen fra?

Selvom drivhuset blev grundigt rengjort sidste efterår eller her i foråret, kan svampen alligevel pludselig dukke op. Den kan være indført i drivhuset som blind passager med de planter, vi har anskaffet os. Har vi gemt planter af samme slægt fra sidste år, kan smitten komme herfra. Disse to smitteveje kan

vi undgå ved selv at frøformere vores planter. Luftbårne sporer, der blæser gennem døren, tagvinduerne og andre sprækker, er nok den vigtigste smittevej, og den er vi ikke herre over.

En specialiseret planteparasit

Meldugsvampen er en specialiseret parasit, der kun kan vokse på levende

planter. Specialiseret, fordi én bestemt meldugart oftest kun kan angribe én bestemt planteslægt. For eksempel kan agurkmeldug ikke angribe tomater og omvendt. Som plantesnylter slår den sjældent sin værtsplante ihjel – det ville også være rigtig dumt, for så dør den jo selv.

Med sine trådlignende hyfer kryber den hen over bladoverfladen. For at få næring sender den med jævne mellemrum et sugorgan direkte ned gennem cellevæggen i de øverste bladceller. Nu er føden sikret, og det er tid at formere sig. Lodret op fra hyferne vokser nu sporebærere op, hvorfra der frigøres svampesporer, det støvende "mel", som spredes med den mindste vind til andre blade eller plantedele. Denne vegetative formeringsmetode er hurtig, og i løbet af få dage kan planterne blive helt hvide af meldugsvampen.

Svampeføde i stedet for frugter

Belægningen ser ikke pæn ud, og værre er, at planten nu må producere næring til svampen i stedet for frugter til haveejeren. Fotosyntesen påvirkes, og bladene bliver gullige og visner efterhånden. Planten forsøger af al magt at forsvare sig mod meldugsvampen ved at danne "antistoffer", og den vil sætte nye blade. Al denne aktivitet kræver voldsomt meget energi. Er klimaet i drivhuset optimalt for svampen, mistrives planterne, og frugtudbyttet bliver minimalt.

Fugt og varme nærer svampen

Netop klimaet i drivhuset er helt afgørende for udviklingshastigheden. Modsat mange andre svampe kan meldugsporer ikke spire i en vandfilm på bladene, men de kræver dog alligevel høj luftfugtighed, omkring 90 procent. Temperaturen, hvorved svampen udvikles hurtigst, er omkring 25 grader. Sådanne forhold har vi uden tvivl på et eller andet tidspunkt i juli og august i kortere eller længere tid, fordi der netop i disse måneder er megen fugt i luften og stor forskel på dag- og nattemperaturen.

Luft ud, og tynd ud

Vejret uden for drivhuset kan vi ikke styre, men med en god ventilation kan vi nedsætte fugtigheden og sænke temperaturen i drivhuset. Automatiske

Tomatplanter angrebet af meldug bliver gule og stopper væksten.

cylindre, der åbner tagvinduer, er billige og helt uundværlige. Fra midt i juli og resten af sæsonen bør du lade et eller flere luftvinduer eller døren være åbne, også om natten. Planter, der erfaringsmæssigt angribes af meldug, sættes i solsiden, og med jævne mellemrum udtyndes og beskæres de, så der hele tiden er lys og luft omkring bladene.

Selv med disse tiltag kan angreb af meldugsvampen ikke helt undgås, og det kan være nødvendigt med andre tiltag for at bekæmpe den.

Myter om bekæmpelse

Da vinmelduggen i 1850 ramte Frankrig med katastrofale følger, fandt man ud af, at pudring med svovl kunne løse problemet. Sådant sprøjtesvovl til meldugbekæmpelse kan i dag købes, men det er kun godkendt til brug på pryddplanter. Forskellige typer af overfladeaktive stoffer som sæber, planteolier, planteudtræk, gødningsstoffer og andre ingredienser, for eksempel bagepulver, er velkendte i de mange forskellige "husråd", du kan finde på nettet. De er ikke godkendte af

Miljøstyrelsen til meldugbekæmpelse for private haveejere. De kan give svidninger på dine planter og i værste fald skade miljøet. Det kan derfor ikke anbefales. Derimod kan man sætte præventivt ind. Se hvordan i tipboksen. Du kan læse mere om meldug på www.plantedoktor.dk/meldug.htm.

TIP

Sådan sætter du ind mod meldugsvampen

- Skab lys og luft ved klimastyring og beskæring.
- Dyrk modstandsdygtige sorter, hvis du kan finde dem.
- Sunde planter har bedre modstandskraft mod meldug.
- Undgå overgødsning med kvælstof.
- Fjern angrebne blade, så snart du ser de første meldugpletter.
- Undersøg nye planter for meldugpletter, og undlad at plante dem, hvis de er angrebet.